

สรุปผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิเคราะห์

6.1.1 อุปสงค์และอุปทานมันสำปะหลังอึกเม็ดเพื่อการส่งออก

ก. สมการอุปสงค์

ราคาส่งออกมันสำปะหลังอึกเม็ดมีความสัมพันธ์กับความต่องการมันสำปะหลังอึกเม็ดของไทยในตลาดต่างประเทศ และราคาข้าวโพคในในตลาดชิคาโก

เมื่อความต่องการมันสำปะหลังอึกเม็ดไทยจากต่างประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น 10,000 ตัน จะทำให้ราคาส่งออกมันสำปะหลังของไทยเพิ่มสูงขึ้น ตันละ 2 บาท และถาหากราคาข้าวโพคในในตลาดชิคาโกเพิ่มสูงขึ้นบุชเชลละ 1 เหรียญสหรัฐ จะทำให้ราคาส่งออกมันสำปะหลังสูงขึ้นตันละ 1.57 บาท

ข. สมการอุปทาน

ราคาส่งออกมันสำปะหลังอึกเม็ดของไทยขึ้นอยู่กับราคาในปีก่อน ถ้าราคาในปีก่อนสูงขึ้นตันละ 1 บาท จะทำให้ราคาในปีนี้สูงขึ้นเป็น 1.28 บาท

ค. ความต่องการมันสำปะหลังอึกเม็ดเพื่อการส่งออกของไทยจากตลาดต่างประเทศมีความสัมพันธ์กับราคาข้าวโพคในในตลาดโลก และราคาส่งออกมันสำปะหลังอึกเม็ดในปีก่อน

ถ้าราคาข้าวโพคในในตลาดโลกสูงขึ้น 1 เหรียญสหรัฐ คอ บชเชล แล้วจะทำให้ความต่องการมันอึกเม็ดในตลาดต่างประเทศเพิ่มเป็น 7,831.6 ตัน และถาราคาส่งออกมันสำปะหลังอึกเม็ดในปีที่ลวงมาเพิ่มขึ้นตันละ 1 บาท จะมีผลทำให้ปริมาณความต่องการของต่างประเทศเพิ่มขึ้น 6,405.2 ตัน

ง. ในการคาดคะเนอุปสงค์ของมันเป็นสำปะหลังอีกเมื่อกจะไถผลดังนี้.-

ปี	หน่วย : ตัน	
	อุปสงค์มันเป็นสำปะหลังอีกเมื่อก	อุปสงค์หัวมันเป็นสำปะหลัง
2519	3,203,591	8,008,977
2520	3,588,394	8,970,985
2521	3,973,198	9,932,995
2522	4,358,001	10,895,002
2523	4,742,805	11,857,012

6.1.2 อุปสงค์และอุปทานแ่งมันเป็นสำปะหลังเพื่อการส่งออก

ก. สมการอุปสงค์

ราคาส่งออกแ่งมันเป็นสำปะหลังขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตข้าวโพคของสหรัฐอเมริกา ในปีก่อน กับความต้องการแ่งมันเป็นสำปะหลังของไทยจากตลาดต่างประเทศ กล่าวคือ ถ้าปริมาณข้าวโพคของสหรัฐอเมริกาในปีก่อนเปลี่ยนแปลง 100,000 ตัน จะทำให้ราคาส่งออกเปลี่ยนแปลง 17.74 บาท ในทางเดียวกัน หรือปริมาณความต้องการแ่งมันเป็นสำปะหลังของไทยจากตลาดต่างประเทศเปลี่ยนแปลง 100,000 ตัน จะทำให้ราคาส่งออกเปลี่ยนแปลง 603 บาท ในทางเดียวกัน

ข. สมการอุปทาน

ราคาส่งออกแ่งมันเป็นสำปะหลังขึ้นอยู่กับราคาจำหน่ายแ่งมันเป็นสำปะหลังในประเทศ ในปีก่อน และผลผลิตหัวมันเป็นสำปะหลังของไทย กล่าวคือ ถ้าราคาแ่งมันในประเทศในปีที่ผ่านมาเปลี่ยนแปลง 1 บาท จะทำให้ราคาส่งออกของแ่งมันเปลี่ยนแปลง ตันละ 9.93 บาท ในทางเดียวกัน หรือถ้าผลผลิตหัวมันของไทยเปลี่ยนแปลง 100,000 ตัน จะทำให้ราคาส่งออกของแ่งมันเปลี่ยนแปลง 11.43 บาท ในทางเดียวกัน

ค. ปริมาณการส่งออกของแ่งมันของไทยขึ้นอยู่กับราคาแ่งมันในประเทศ ผลผลิตของหัวมันของไทยและผลผลิตของชาวโพคของสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ การส่งออกจะเพิ่มขึ้น 1,646 ตัน, 18.91 ตัน และ 2.94 ตัน ถ้าหากราคาแ่งมันในประเทศเพิ่มขึ้นละ 1 บาท ปริมาณการผลิตหัวมันเพิ่ม 1,000 ตัน และผลผลิตชาวโพคในสหรัฐอเมริกาคง 1,000 ตัน ตามลำดับ

ง. อุปสงค์ของแ่งมันซึ่งแปลง เป็นอุปสงค์ของหัวมันมีดังนี้.-

ปี	อุปสงค์ของแ่งมัน	หน่วย : ตัน อุปสงค์ของหัวมัน
2519	282,245.82	1,411,229.1
2520	299,508.55	1,497,542.7
2521	316,771.25	1,583,856.2
2522	334,033.97	1,620,169.8
2523	351,296.69	1,756,843.4

6.1.3 อุปสงค์และอุปทานของแ่งมันสำหรับทั่วโลกภายในประเทศ

ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ประกอบกับขาดข้อมูลที่เชื่อถือได้ จึงไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ของทั้ง สมการอุปสงค์และสมการอุปทาน

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 จากการประเมินผลและการคาดคะเน ปรากฏว่าในระยะ 5 ปีข้างหน้า (ปี 2519 - 2523) ความต้องการขึ้นค่าของหัวมันสำหรับใช้ผลิตแ่งมันและมันอัดเม็ดรวมทั้งสิ้นเป็นดังนี้.-

ปี	ใช้ผลิตภัณฑ์อัดเม็ด	ใช้ผลิตภัณฑ์แบ่งมันส่งออก	(หน่วย : ตัน)
			รวม
2519	8,008,977	1,411,299	9,420,206
2520	8,970,985	1,497,542	10,468,527
2521	9,932,995	1,583,856	11,516,851
2522	10,895,002	1,670,170	12,565,171
2523	11,857,012	1,756,483	13,613,495

จากปริมาณผลผลิตทั้ง ก้าว หากมันสำปะหลังมีผลผลิตต่อไร่อยู่ในระดับเกี่ยวกับผลผลิตเฉลี่ยในระยะ 5 ปีที่ผ่านมาแล้ว คือ 2.23 ตัน/ไร่ จำเป็นต้องใช้เนื้อที่ในการเพาะปลูกมันสำปะหลังในแต่ละปีดังนี้

ปี	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	อัตราเพิ่ม (%)
2519	9,420,206	4,224,307	11
2520	10,468,527	4,694,406	10
2521	11,516,851	5,164,507	9
2522	12,565,171	5,634,605	8
2523	13,613,495	6,104,706	

6.2.2 ผลจากการคาดคะเนทั้ง ก้าว สามารถจัดทำเป็นข้อเสนอแนะแก่บุคคลกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้.-

(1) เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง สามารถขยายเนื้อที่เพาะปลูกมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นได้ เนื่องจากความต้องการของตลาดยังอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตามเกษตรกรควรรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ในด้านการจำหน่าย ตลอดจนเผยแพร่ข่าวสารที่ถูกต้องให้แก่สมาชิกได้ทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้บรรดากลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์ควรมีการติดต่อกันอย่างใกล้ชิด เพื่อจะได้ประสานงานกันควบคุมปริมาณผลผลิตมิให้เกิดความต้องการของตลาด อันจะมีผลกระทบต่อราคาจำหน่าย

(2) โรงงานแปรรูป

ในระยะ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2519 - 2523 โรงงานแปรรูปมันอัดเม็ดสามารถขยายการผลิตเพิ่มขึ้นได้ในอัตราร้อยละ 12, 10, 9 และ 8 ตามลำดับ เพราะโรงงานมันอัดเม็ดที่มีอยู่เดิมทำการผลิตเต็มกำลังการผลิตอยู่แล้ว ส่วนโรงงานแปรรูปแป้งมันสำปะหลังนั้นในปัจจุบันทำการผลิตประมาณร้อยละ 40 - 50 ของกำลังการผลิตเท่านั้น และปริมาณความต้องการที่คาดคะเนได้ก็ยังอยู่ในระดับต่ำกว่ากำลังผลิตในปัจจุบัน ดังนั้น จึงไม่สมควรที่จะมีการขยายหรือก่อตั้งโรงงานแปรรูปแป้งมันขึ้นใหม่ในระยะช่วง 2519 - 2523

(3) ผู้ส่งออก

หากภาวะการณ์เป็นไปตามที่คาดคะเนไว้ผู้ส่งออกสามารถจะขยายการส่งออกเพิ่มขึ้นทุกปี อย่างไรก็ตามผู้ส่งออกควรจะคำนึงว่าภาวะการณ์ทาง ๆ ทางเศรษฐกิจมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้ส่งออกไม่ควรยึดแต่เพียงตลาดที่มีอยู่เดิม แต่ควรหาตลาดขยายตลาดไปในประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้ เพื่อจะไ้ทำการแก้ไขปัญหอันอาจเกิดขึ้นจากการลดลงของปริมาณความต้องการของตลาดเดิม นอกจากนี้ การที่จะให้บรรลุตามเป้าหมายส่งออก ผู้ส่งออกควรคำนึงถึงด้านคุณภาพโดยส่งออกสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานเท่านั้น เพื่อการรักษาตลาดและสร้างชื่อเสียงความไว้วางใจให้กับสินค้าส่งออกของประเทศไทย

(4) รัฐบาล ควรมีการควบคุมและส่งเสริมการผลิตและการค้ามันสำปะหลังดังนี้.-

ก. มาตรการการจำกัดเขตเพาะปลูกของกระทรวง เกษตรที่กำหนดขึ้นไว้ ควรยกเลิกหากภาวะการณ์เป็นไปตามที่คาดคะเน เพราะการขยายตัวของตลาดอยู่ในระดับสูงตามอง เฉพาะมันสำปะหลังแล้ว ควรส่งเสริมให้มีการขยายการเพาะปลูกเพิ่มขึ้น แต่ตามองในแง่ของการแย่งที่ดินของพืชเศรษฐกิจอื่น แล้วรัฐบาลควรพิจารณาถึงผลได้ในแง่รายได้ของเกษตรกรที่เพิ่มขึ้นจากการขยายเนื้อที่ปลูกเปรียบเทียบกับปัญหาการขาดแคลนพืชเศรษฐกิจอื่น อันอาจแก้ไขโดยการนำเข้า ซึ่งต้องสูญเสียเงินตราต่างประเทศให้รอบคอบ

ข. การขยายเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นอย่างมากในการปลูกมันสำปะหลัง จำเป็นต้องมีการบำรุงดินโดยการใส่ปุ๋ยควบคู่กันไปด้วย ซึ่งจากการศึกษาของ กระทรวง เกษตรและสหกรณ์พบว่า

การปลูกมันสำปะหลังต้องใส่ปุ๋ย ประมาณไร่ละ 65 - 100 ก.ก. ซึ่งจะทำให้เกิดความต้องการ
ปุ๋ยเฉพาะมันสำปะหลังดังนี้

ปี	ปริมาณความต้องการปุ๋ย (ตัน)
2519	274,560 - 422,430
2520	305,175 - 469,440
2521	335,725 - 516,450
2522	366,275 - 563,460
2523	396,825 - 610,470

จากการศึกษาของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ หากมีการใช้ปุ๋ยถูกต้องตามวิธีการแล้ว
จะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นจากไร่ละ 2 - 3 ตัน เป็น 4 ตัน และ 5 ตัน ในปีต่อ ๆ ไป หากปุ๋ย
ราคา ก.ก.ละ 5 บาท และหัวมันสดราคา ก.ก. 0.54 บาท

	ไม่ใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ย 65 ก.ก.	ใส่ปุ๋ย 100 ก.ก. (หน่วย : บาท)
ต้นทุนการผลิต ค่าปุ๋ย	643.47 —	643.47 325.00	643.47 500.00
รวม	643.47	968.47	1,143.47
รายได้เกษตรกร	1,080 - 1,620	2,160.00	2,160.00
รายได้สุทธิ	436.53 - 976.53	1,191.53	1,016.53

จะเห็นได้ว่าการใช้ปุ๋ยทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 40 - 215 บาทต่อไร่ ซึ่งนับว่า
เป็นรายได้ที่ไม่มากนักเมื่อเทียบกับภาระที่จะเกิดขึ้นในกิจการเอาใจใส่ ดังนั้น หากรัฐบาลสามารถ
จัดสรรปุ๋ยมันสำปะหลังมาจำหน่ายให้กับเกษตรกรในราคาที่ต่ำกว่านี้ ก็จะมี เป็นการเพิ่มสิ่งจูงใจให้
เกษตรกรสนใจใส่ปุ๋ยเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยลดปัญหาเรื่องการรุกด้าที่ดินได้อีกด้วย

ค. การควบคุมการจัดตั้งโรงงาน ควรดำเนินการโดยเด็ดขาด โดยเฉพาะโรงงานแปงมันสำปะหลัง ซึ่งความต้องการมีปริมาณค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับกำลังการผลิต ถึงแม้ว่าจนกระทั่งปี 2523 ความต้องการมีเพียง 59 % ของกำลังการผลิตเท่านั้น จึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการควบคุมและจำกัดการก่อตั้งและขยายตัวโรงงานผลิตแปงมันโดยเด็ดขาดในระยะ 5 ปีข้างหน้า โดยกระทรวงอุตสาหกรรมควรเร่งรัดการขออนุญาตจัดตั้งโรงงานที่ถูกควบคุมตามกฎหมายสำหรับโรงงานเดือนซึ่งลบลอบจัดตั้งขึ้นเรื่อย ๆ นั้น ควรมอบหมายให้หน่วยงานของกระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับข้าราชการส่วนจังหวัดออกกวักขันทำการจับกุมมาลงโทษตามกฎหมายต่อไป

ง. นโยบายการค้าต่างประเทศ รัฐบาลควรหาทางเจรจาให้ต่างประเทศ โดยเฉพาะญี่ปุ่นเพิ่มโควตาการนำเข้าแปงมันจากไทย และให้นำเขาคงตามเป้าหมายทุกปี สำหรับมันสำปะหลังอีกเม็ดเงินควรหาทางเจรจาให้กลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรปคงใช้นโยบายภาษีอัตราเดิมหรือลดอัตราภาษีลง ซึ่งในขณะนี้ชาวประเทศฝรั่งเศสกำลังเสนอให้เพิ่มอัตราภาษีมันสำปะหลังนำเข้ากลุ่มประชาคมฯ ดังกล่าว

(5) ผู้ทำการศึกษาวิจัย ควรศึกษาให้ละเอียดในส่วนของการบริโภคในประเทศ ซึ่งในพื้นที่ไม่อาจหาผลสรุปที่ค่อนข้างประกอบการพิจารณาที่กำหนดความต้องการมันสำปะหลัง รวมทั้งสิ้นในแต่ละปีได้ สำหรับรูปแบบที่ทำการศึกษาไว้ควรแยกศึกษาถึงตัวผันแปรแต่ละตัวให้ละเอียด โดยแสดงความสัมพันธ์กับปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแต่ละตัวผันแปร ซึ่งมีได้วิเคราะห์ไว้ในที่นี้ นอกจากนี้ควรศึกษาถึงผลเสียของการรูดำที่ดินของมันสำปะหลัง และควรใช้ที่ดินในแหล่งใดเป็นแหล่งขยายการปลูกมันสำปะหลังใหม่ปริมาณตามความต้องการ ดังกล่าว